Διαχείριση της φαρμακοθεραπείας: ορισμός, εφαρμογή και οφέλη

Σοφία Κούνουπα,

HND,BA,MBA

Γενική Διευθύντρια NOUFIO Communication Services

Η ανάγκη...

Η ταυτόχρονη χρήση πολλών φαρμάκων έχει συνδεθεί με ανεπιθύμητα αποτελέσματα.

Στις Η.Π.Α

- >50% των ατόμων παραμένουν συμμορφωμένα με την αγωγή τους μετά από 12 μήνες.
- Η μη συμμόρφωση ευθύνεται για ≈125 000 θανάτους ετησίως
- Ευθύνεται για το 10% όλων των νοσηλειών
- Τα άμεσα και έμμεσα κόστη της μη συμμόρφωσης
   ≈\$ 100 δισεκατομμύρια/ετησίως

Ο σκοπός...

Η Διαχείριση της Φαρμακοθεραπείας είναι μια ξεχωριστή υπηρεσία ή ομάδα υπηρεσιών, η οποία παρέχεται στο φαρμακείο από τον φαρμακοποιό.

Σκοπεύει:

- Στη βελτίωση της γνώσης, συμμόρφωσης και χρήσης των φαρμάκων από τους ασθενείς.
- Τον εντοπισμό, και την επίλυση της κακής ή αναποτελεσματικής χρήσης των φαρμάκων.
- Τον εντοπισμό παρενεργειών και αλληλεπιδράσεων με άλλα φάρμακα/σκευάσματα
- Τη βελτίωση της κλινικής εικόνας
- Την απόδοση του κόστους συνταγογράφησης και τη μείωση της σπατάλης φαρμάκων.

Σε τι διαφέρει από τη συμβουλή;

Συμβουλή

- Απευθύνεται σε όλους
- Την ώρα της συναλλαγής
- Αφορά τη συγκεκριμένη συναλλαγή
- Αρκείται στην αντίδραση του φαρμακοποιού
- Καθημερινό καθήκον
- Σε κάθε επίσκεψη

Διαχείριση Φαρμακοθεραπείας

- Απευθύνεται σε κατηγορίες ασθενών
- Σε προκαθορισμένο χρόνο
- Αφορά το σύνολο της φαρμακοθεραπείας
- Ακολουθεί διαδικασίες και πρωτόκολλα
- Εξειδικευμένη Υπηρεσία
- 1 φορά το χρόνο

Σε ποιες κατηγορίες ασθενών απευθύνεται;

- Ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα υψηλού κινδύνου
- Ασθενείς με νόσους της αναπνευστικής οδού
- Ασθενείς υψηλού ρίσκου ή διαγνωσμένοι με καρδιαγγειακά νοσήματα (τουλάχιστον 4 φάρμακα)
- Ασθενείς που πήραν πρόσφατα εξιτήριο από νοσοκομείο και υπήρξαν αλλαγές σε φάρμακα τους.

Επίσης:

- Ασθενείς με οστεοπάθειες (όπως οστεοπόρωση, οστεοαρθρίτιδα, ή ρευματοειδής αρθρίτιδα)
- Νευρολογικές/Ψυχικές Διαταραχές
- Κάποιες Δερματοπάθειες

National target groups for MURs

Community pharmacy contractors must carry out at least 70% of their Medicine Use Reviews (MURs) within any given financial year on patients in one or more of the target groups outlined below

THE THE TOWN

One of the patient's prescribed medicines or the patient's only prescribed medicine is listed in the following BNF chapter/sub-sections:

- 2.2 Diuretics
- 2.8.1 & 2.8.2 Anticoagulants (including low molecular weight heparin)
- 2.9 Antiplatelets
- 10.1.1 NSAIDs

The patient falls into target group: **High** risk medicines

The patient is taking TWO OR MORE medicines

One of the patient's prescribed medicines is listed in the following BNF chapter/sub-sections:

- 3.1.1 Adrenoceptor agonists
- 3.1.2 Antimuscarinic bronchodilators
- 3.1.3 Theophylline
- 3.1.4 Compound bronchodilator preparations
- 3.2 Corticosteroids
- 3.3 Cromoglicate and related therapy, leukotriene receptor antagonists and phosphodiesterase type-4 inhibitors

The patient falls into target group:

Respiratory

The patient is taking **TWO OR MORE** medicines

Patient has been discharged from hospital within the previous eight weeks **AND** has had changes to the medicines they are taking while in hospital (patients in this target group should ideally be offered an MUR within four weeks of discharge)

The patient falls into target group:

Post-discharge

The patient is taking FOUR OR MORE medicines

At least one of the patient's regularly prescribed medicines is listed in the following BNF chapter/sub-sections:

- 2 Cardiovascular System
- 6.1 Drugs used in Diabetes
- 6.2 Thyroid and Anti Thyroid Drugs

The patient falls into target group: Cardiovascular risk

Η Διαδικασία...

- Η αναθεώρηση της φαρμακοθεραπείας γίνεται μόνο* μέσα στο φαρμακείο, μόνο από τον φαρμακοποιό.
- Όποιος ασθενής λάβει την υπηρεσία, πρέπει να δώσει τη συναίνεση του.
- Προκαθορίζεται συγκεκριμένος χρόνος για την εκτέλεση της διαδικασίας.
- Πραγματοποιείται μία συνέντευξη 3-7 λεπτών, ακολουθώντας μία συγκεκριμένη φόρμα ερωτήσεων.
- Καταγραφή απαντήσεων.
- Παραπομπή για συγκεκριμένη δράση.

Συλλογή Στοιχείων

- Δημογραφικά Στοιχεία
- Αριθμός Ασφάλισης
- Ομάδα Αναθεώρησης (πχ. Αναπνευστικό, Φάρμακα Υψηλού Κινδύνου, κλπ.)
- Σύνολο Σκευασμάτων
  - Συνταγογραφούμενα
  - ΜΗ.Σ.Υ.ΦΑ κ συμπληρωματικές θεραπείες

Συμπληρωματικά Στοιχεία Εντοπισμός Προβλημάτων

Συμβουλές που δόθηκαν κατά την αναθεώρηση

- Διατροφικές Συμβουλές
- Διακοπής Καπνίσματος
- Άσκηση
- Κατανάλωση Αλκοόλ
- Σωματικό Βάρος
- Κλπ.

Προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την αναθεώρηση:

- Ο ασθενής δεν είναι συμμορφωμένος με την αγωγή
- Πρόβλημα με τη λειτουργία φαρμάκου ή σκευάσματος
- Ο ασθενής δεν είναι επαρκώς πληροφορημένος για την αγωγή/πάθηση του.
- Αναφορά παρενεργειών ή αλληλεπιδράσεων

Δράσεις Αποτελέσματα

Δράσεις που προτείνονται:

- Πληροφορίες Συμβουλές
- Αναφορά Παρενεργειών Αλληλεπιδράσεων (Κίτρινη κάρτα)
- Παραπομπή στον θεράποντα ιατρό για αλλαγή στο θεραπευτικό σχήμα

Αποτελέσματα:

- Καλύτερη κατανόηση του «γιατί» χρησιμοποιούν το φάρμακο/αγωγή.
- Καλύτερη κατανόηση του πως/πότε λαμβάνεται η αγωγή
- Καλύτερη κατανόηση παρενεργειών/αλληλεπιδράσεων και της διαχείρισης τους.
- Καλύτερη κατανόηση της πάθησης και της θεραπείας.

NHS Medicines Use Review service worksheet

Confidential

Patient name:	Patient name:		DOB:				The mandatory MUR dataset also requires you to record the patient's address, gender, NHS number (where available),				
Pharmacist name:			Date:				ethnicity and registered GP practice. This data can be recorded in the patient's PMR.				
Suggested questions		Medicines not listed on the patient's PMR		Dosage	Notes						
1. How are you getting on with your medicines?											
2. How do you take or use each of these medicines?											
3. Are you having any problems with your medicines, or concerns about taking or using them?											
		Consultation notes									
Group Q4 & Q5 by therapeutic areas											
4. Do you think they are working? Prompt: is this different from what you were expecting?											
5. Do you think you are getting any side effects or unexpected effects?											
6. People often miss taking doses of their medicines, for a wide range of reasons. Have you missed any doses of your medicine, or changed when you take it?											
Prompt: when did you last miss a dose?											
7. Do you have anything else you would like to know about your medicines or is there anything you would like me to go over again? Prompt: Are you happy with the information you have on your medicines?											

Target group:	Respiratory	Anticoagulant	Antiplatelet	NSAID	Diuretic	Post-discharge	Cardiovascular risk	☐ Not in a target group				
Total number of	f medicines bein	g used by patient:	Prescribe	ed		OTC & c	omplementary therapies					
Matters ident	fied during the		OI	r		☐ No matters identified during the MUR						
Patient not using a medicine as prescribed (non-adherence)												
☐ Patient repo	rts need for mor	ther concern about a med	icine									
Other matter and / or notes on above												
Action taken /	to be taken by	pharmacist:										
☐ Information /advice provided ☐ Yellow card report submitted to						Patient r	Patient referred to GP or other healthcare professional					
Other action and / or notes on above												
Post-MUR the pharmacist believes there will be an improvement in the patient's adherence as a result of the following: (Where appropriate more than one may apply)												
☐ Better unders	tanding/reinforcer	ment of why they are ι	ising the medicine/wl	☐ Better u	☐ Better understanding/reinforcement of side effects and how to manage them							
☐ Better unders	tanding/reinforcer	ment of when/how to	take the medicines		☐ Better u	☐ Better understanding/reinforcement of the condition being treated						
Healthy living	advice provide	d: (More than	one may apply)	OI	r	_ I	Healthy living advice no	t applicable				
☐ Diet & nutrit	ion	☐ Smoking	Physical act	ivity	☐ Alco	ohol S	Sexual health	☐ Weight management				
Other:												
Other notes:												

Ως υπηρεσία, αποζημιώνεται..

- Έρευνα της IMS το 2013 στις ΗΠΑ, δείχνει ότι η υπηρεσία MTM, μειώνει τη φαρμακευτική δαπάνη κατά \$105 δις. ετησίως
- Στις ΗΠΑ, ο φαρμακοποιός αποζημιώνεται
   \$2/λεπτό για την προσφορά της υπηρεσίας
   ΜΤΜ
- Στην Αγγλία, ο φαρμακοποιός αποζημιώνεται £28/αναθεώρηση (όριο 400 ετησίως/φαρμακείο)

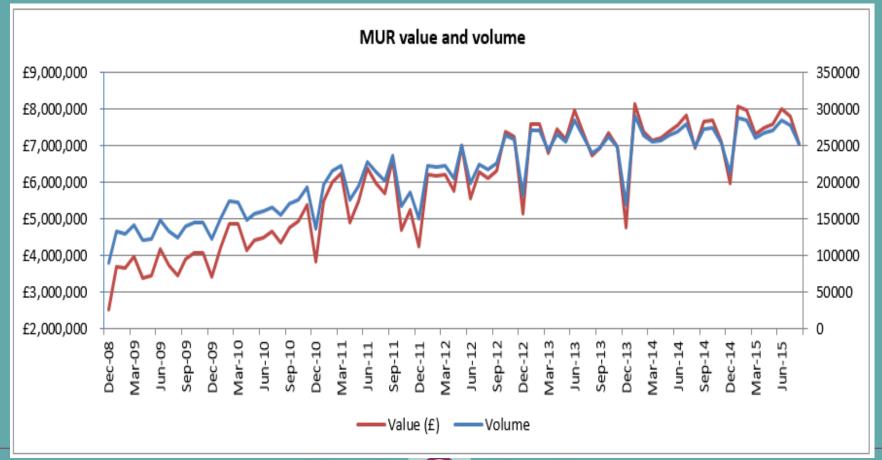

Κάποια Στατιστικά...

Στην Αγγλία το 2014/15 πραγματοποιήθηκαν 3,172,107 αναθεωρήσεις με συνολικό κόστος £88,818,864

Pharmacists Reduced Drug Problems, Costs Through Primary Care MTM

Pharmacists identified 917 drug therapy problems (10.4 per patient) that saved an estimated annual \$1,595 per patient during a Medicaid demonstration project at federally qualified health centers, according to a study in the April 2011, Health Affairs.

Pharmacists, working with primary care providers, saved an estimated annual \$1,123 per patient in medication claims and \$472 per patient in medical, hospital, and emergency department costs. The study authors "recommend that the Center for Medicare and Medicaid Innovation support the evaluation of pharmacist-provided medication management services in primary care medical homes, accountable care organizations, and community health care transition teams, as well as research to explore how to enhance team-based care."

Smith M, Giuliano MR, Starkowski MP. In Connecticut: Improving patient medication management in primary care. Health Aff. 2011; 30:646-54.

Pharmacists Improve Clinical, Economic Outcomes, Review Shows

Twenty studies found pharmacists improved economic and clinical outcomes through direct patient care, according to a systemic review in the October 1, 2010, American Journal of Health-System Pharmacy. These studies showed that a pharmacist's care reduced and avoided costs by "reducing drug expenditures, hospital admissions, lengths of hospital stay, and emergency department visits."

Pharmacists improved outcomes for patients with a variety of health conditions, from patients with multiple diseases to those with asthma, infections, or patients in need of anticoagulation management. Patients with diseases such as dyslipidemia, diabetes, heart failure, hypertension, epilepsy, and HIV/AIDS experienced improvements in their conditions as well.

Chisholm-Burns MA, Zivin JSG, Lee JK et al. Economic effects of pharmacists on health outcomes in the United States: a systematic review. AJHP. 2010; 67:1624-34.ext

Pharmacists Improve Care of Diabetics While Cutting Costs

In just six months, clinical pharmacists, in collaboration with primary care providers, were able to significantly reduce patients' A1C levels.

Patients' A1C levels were reduced by an average of 1.1 percent, from an average of 8.5 percent to 7.4 percent, one year after being enrolled in the program, while also improving the overall metabolic profile.

Enhancing the patient's access to care through collaborative physician pharmacist relationships can yield lower blood glucose levels, improve the overall metabolic profile and reduce costs to the payor. These clinical improvements occurred while monthly costs per patient went down by approximately \$212, around \$2,500 per year, even though there were nominal increases in the cost of medications prescribed.

University at Buffalo, December 28, 2009- http://www.buffalo.edu/news/10781

Στην Ελλάδα...

- Η φαρμακευτική δαπάνη από 1 δις ευρώ, ανήρθε στα 5.6 δις μέχρι το 2009
- Η θεσμοθέτηση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και οι περικοπές (τιμές, rebate κλπ) την «έριξε» κάτω από τα 2 δις ευρώ
- Οι «εταίροι» επιμένουν ότι η φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα πρέπει να ισούται με το 1% του ΑΕΠ.

Τα φαρμακεία στην Ελλάδα...

- Οφείλουν να πάψουν να είναι εκτελεστές συνταγών και να υιοθετήσουν ένα νέο, αναβαθμισμένο ρόλο, στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.
- Σε αυτήν την κατεύθυνση, χρειάζονται νέα εργαλεία.

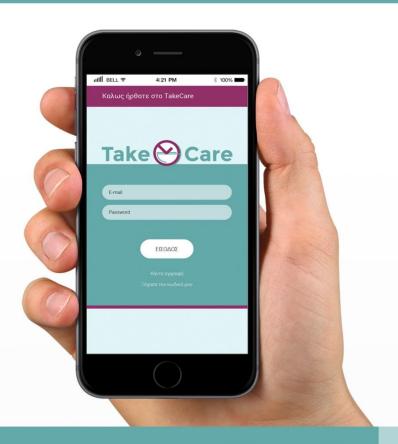

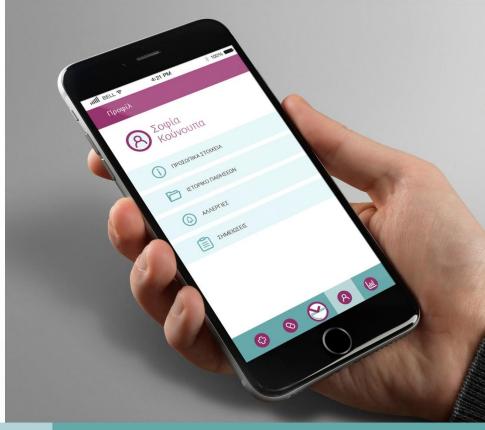

Take Care

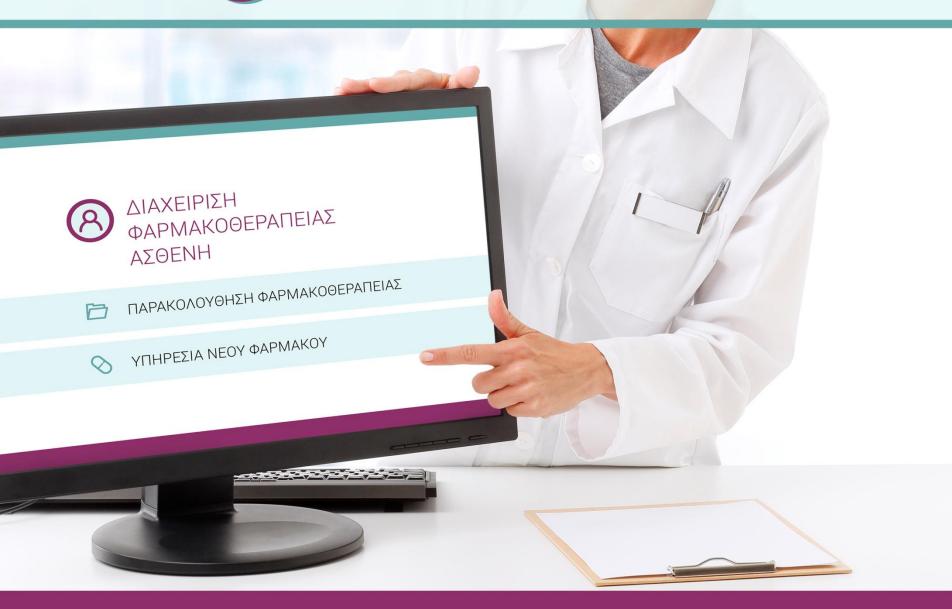

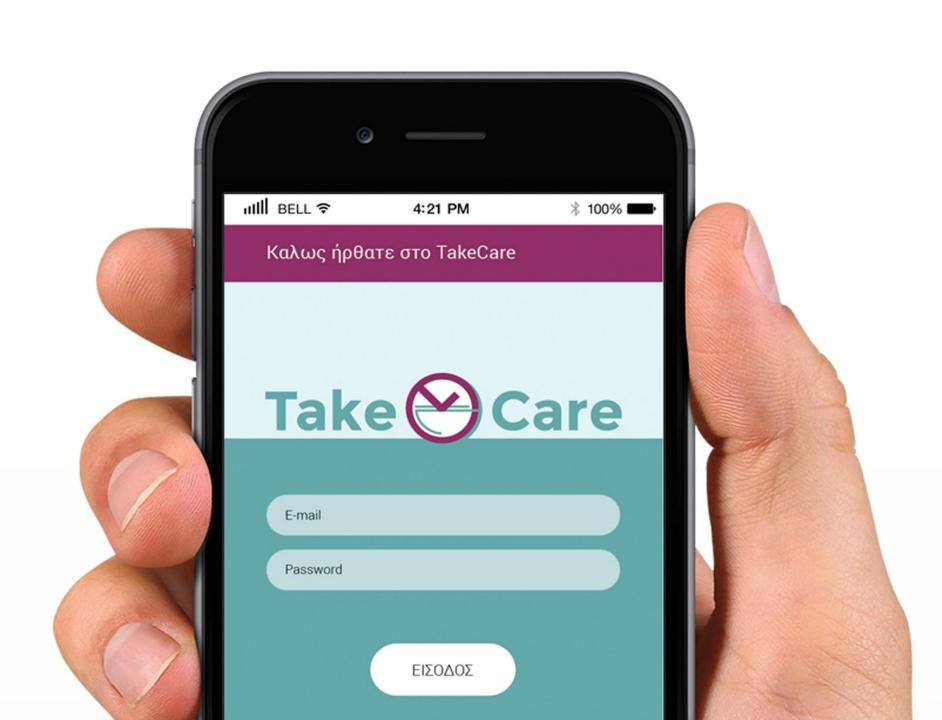

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας! Είμαι στη διάθεση σας για ερωτήσεις

